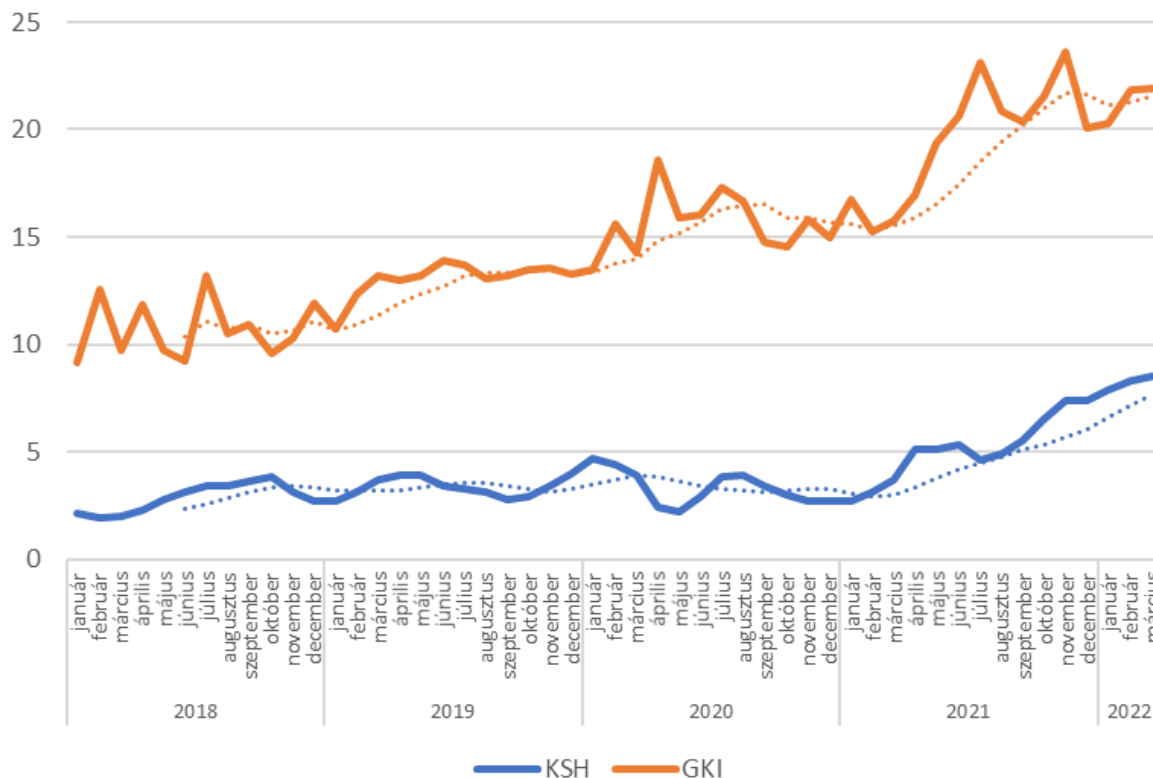

A lakosság a kimutatott infláció dupláját érzékeli

A hivatalos inflációs adat szerint a fogyasztói árak áprilisban 9,5%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. Ehhez képest a GKI, ezer háztartás körében végzett, reprezentatív felmérése szerint **a lakosság 22%-os áremelkedést érzékelt**. Igaz, ez utóbbi adat nem tényeken (pl. ár felírás, kérdőív stb.), hanem érzékelésen alapszik (melyeket erősen torzíthatnak a közelmúlt eseményei). **Azonban van alapja az érzetnek**. Ez részben statisztikai okokra, részben azonban a megfigyelési módszertanra vezethető vissza. A KSH a **két évvel korábbi súlyoknak megfelelően** súlyozza össze a megfigyelt árakat, ami torzítást visz az eredménybe (különösen, ha egyes nagy volumenű termékek ára gyorsan változik, pl. üzemanyag), illetve a kiválasztott **reprezentánsok** (944 áru és szolgáltatás) és a ténylegesen vásárolt termékek köre eltér. További eltérést okozhat, hogy az ár felíró munkatársak a sokféle, közel azonos termék körül melyik árát jegyzik fel. Ráadásul a felírás is a boltok egy viszonylag szűk körére terjed ki (reprezentánsokként 130 árat írnak fel)¹.

A KSH által mért és a lakosság által érzékelt infláció alakulása, 2018-2022
(százalék, az előző év azonos hónapjához viszonyítva)

Forrás: KSH, GKI

¹ https://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/ara_modsz.html

Az elmúlt négy évben a hivatalos és a felmérésből származó érzékelt infláció különbsége havi átlagban meghaladta a 11%-pontot, ráadásul az olló folyamatos nyílik. Mindez azzal együtt igaz, hogy mindkét mutató 2021 közepétől kezdve erőteljes emelkedést mutatott.

A GKI az Európai Bizottság számára végzett reprezentatív felmérésében havi rendszerességgel felméri a lakosság körében a következő 12 hónapra várt fogyasztói áremelkedést is. 2022 márciusában 23%-ot várt a lakosság a következő egy évre, mely kis mértékben meghaladja az előző 12 hónapra érzékelt pénzromlási ütemet. Ez utóbbi pesszimizmus az orosz-ukrán háború hatásainak a következménye, mivel az ezt megelőző egy évben szinte minden hónapban alacsonyabb volt a következő évre várt infláció mértéke (átlagosan 1,5 százalékponttal), mint az előző évben érzékelt.

Mindennek fontos tovagyrúzó hatása is van. Ha az emberek a hivatalosnál jóval magasabb áremelkedést érzékelnek, akkor arra reagálni próbálnak: nagyobb fizetést/nyugdíjat/szociális juttatást akarnak, hogy a vásárlóerejük ne csökkenjen, illetve nagyobb hozamot várnak el a befektetéseikért. Az előbbi esetben az infláció követő, azt kissé meghaladó kereset emelkedést (14% 2022-ben) is kevésnek érzik (miközben a statisztikai jelentős reálbér növekedést jelez), az előbbi pedig kihatással lehet a bankbetéti és az állampapír piacra is (az adott hozamok mellett csökken/stagnál a befektetési volumen). Ráadásul, **ha a mért árindex és a valós árindex erősen eltér egymástól, akkor minden reál mutató sokkal jobbnak látszik** (reálnyugdíj, reálfogyasztás, reálkereset, végső soron a reál GDP is), mint amilyen a valóságban. Talán ez is közrejátszik abban, hogy bár hivatalosan a magyar gazdasági növekedés és a lakosság jövedelem emelkedése az inflációt kiszűrve látványos volt az elmúlt években, mégis a magyar az egyik legboldogtalanabb nemzet az Európai Unióban².

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44. Telefon: 06-1-318-1271

E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832

Udvardi Attila, udvardi.attila@gki.hu, +36-20-941-4305

² <https://www.penzcentrum.hu/otthon/20220320/ma-van-a-boldogsag-vilagnapja-2022-ben-ezek-a-vilag-legboldogabb-oroszagai-mutatjuk-a-friss-rangsort-1123147>